

Laaja-alaisen osaamisen ja toiminnan ydinkuvaus Lahdessa vuosiluokkakokonaisuuksittain

Vuosiluokat	L1 - Ajattelu ja oppimaan oppiminen	L2 - Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	L3 - Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	L4 - Monilukutaito	L5 - Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	L6 - Työelämätaidot ja yritysajattelu	L7 - Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen
	Käytän keinoja vahvistaakseni omaa tarkkaavaisuuttani sekä keskittymistäni. Tunnistan omat tunteeni ja opin selviytymään niiden kanssa.	Muodostan omaa kulttuuri-identiteettiäni ja kulttuurisesti kestävä elämäntapaa.	Saan ohjausta oman talouden suunnitteluun ja siitä huolehtimiseen. Tarkastelen omia kulutustottumuksia kestävä tulevaisuuden näkökulmasta sekä mainosviestintää analyttisesti.	Osaan lukea/kuunnella, tuottaa ja analysoida erilaisia opiskeluun ja yhteiskuntaan liittyviä tekstejä ja suhtautua tekstien sisältöön kriittisesti.	Osaan oma-aloitteisesti ja monipuolisesti hyödyntää omaa/koulun mobiililaitetta oppimisessa.	Haluun ja kykenen kehittymään	Minä yhteiskunnan jäsenenä
	Luotan omaan näkemyksiini ja hyödynnän sekä arvostan koulun ulkopuolelta itse hankkimaani osaamista.	Ymmärrän, että kulttuurinen moninaisuus on voimavara.	Otan vastuuta itsestä, toisista ja arjen sujumisesta. Minulla on mahdollisuus osallistua koulutuksen ja oppimisympäristön suunnitteluun ja toteutukseen.	Saan teksteistä iloa ja viihdyttävää elämäni ja osaan valita minua kiinnostavia tekstejä.	Osaan vuorovaikuttaa ja verkostoitua avoimissa verkkoympäristöissä ja suhtautua vastuullisesti niissä toimimiseen.	Minulla on taito toimia ryhmän vastuullisena jäsenenä	Ymmärrän vaikuttamisen mahdollisuuksia.
Yläkoulu (7 - 9): Yhteisön jäsenenä kasvaminen	Argumentoin, päätelen ja pohdin. Esitän omia ideoitani ja ajatuksiani. Tutkin yksin ja yhdessä tiedon rakentumista.	Ilmaisen mielipiteeni rakentavasti eri keinoin ja luon myönteistä ilmapiiriä.	Tiedän terveiden elämäntapojen tärkeyden. Harjoittelen sosiaalisia- ja tunnetaitoja. Harjoittelen yksityisyyden ja henkilökohtaisten rajojen suojaamista.	Ymmärrän, miten teksteistä voi vaikuttaa ja osaan käyttää vaikuttamiskeinoja myös itse.	Osaan suhtautua kriittisesti netissä olevaan tietoon, tehdä johtopäätöksiä ja hakemaan monipuolisesti tietoa eri kanavista.	Teen oppijalähtöisiä projekteja	Osaan tarvittaessa olla aktiivinen kansalainen.
	Työskentelen oppiainerajat ylittäen ja tutkin ilmiöitä erilaisin keinoin teknologiaa hyödyntäen. Havainnointiterkkyuteni ja yhteistyötaitoni kehittyvät.	Arvostan, ylläpidän ja luon uutta kulttuuriperintöä.	Opin ennakkoimaan ja välttämään vaaratilanteita sekä toimimaan onnettomuus tilanteissa tarkoituksenmukaisesti. Toimin vastuullisesti liikenteessä.	Osaan keskustella teksteistä, työstää niitä yhdessä muiden kanssa ja käyttää tekstejä tehokkaasti opiskelussa.	Osaan oma-aloitteisesti toimia vastuullisesti ja turvallisesti ja säätelämään oman tiedon näkymistä netissä.		Toimin kestävä elämäntavan mukaisesti.
	Ajattelutaitoni, oppimismotivaationi, eettinen ajatteluni ja opiskeluni merkitys tulevaisuudelleni vahvistuu. Uskon kykyyni oppia.	Maailmankuvani avartuu kansainvälisyyteen.			Osaan oma-aloitteisesti valita laitteen, ohjelmiston ja palvelun. Tuotan monipuolisesti mediaa. Tutustun oikeaan ohjelmointikielen.		Opin ottamaan vastuuta ympäristöstä.
	Opin asettamaan kysymyksiä ja etsimään niihin vastauksia yksin ja yhdessä ja ongelmanratkaisukykyäni vahvistuu.	Tunnen ja arvostan omia ja muiden sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuria.	Opettelen kuluttajana toimimista.	Syvännän tekstitaitojani lukemalla/kuuntelemalla, tuottamalla ja analysoimalla erilaisia tekstejä.	Osaan hyödyntää omaa/koulun mobiililaitetta oppimisessa.	Vastaan itsestäni ja omasta osaamisestani.	Minä oman koulun jäsenenä
	Tutustun näkemään asioiden välisiä suhteita ja vuorovaikutuksia.	Tutustun kouluyhteisön ja kotiseudun kulttuuriin, sen muutoksiin ja moninaisuuteen.	Opin suojaamaan yksityisyyttäni. Ymmärrän omat ja muiden rajat.	Osaan työskennellä monipuolisten opiskelutekstiäni kanssa: kerron, kuvaan vertailen ja selostan.	Osaan vuorovaikuttaa, verkostoitua ja muokata tietoa yhteistoiminnallisesti muiden kanssa.	Minulla on ymmärrys tiimitaidoista ja tiimityöstä.	Kasvan yhteisön jäseneksi. Osallistun yhteiseen päätöksentekoon.
Alakoulu (3-6): Oppijana kehittyminen	Opin ymmärtämään tiedon rakentumista eri tavoin.	Opettelen tunnistamaan ja pohdin median vaikutusta.	Opin tunne- sekä sosiaalisia taitoja.	Osaan etsiä tietoa erilaisista lähteistä ja harjoittelen suhtautumaan teksteihin kriittisesti.	Osaan hakea tietoa, tuottaa itse tietoa ja arvioida kriittisesti netistä löytyvään tietoon.	Osallistun projektien tekemiseen.	Opettelen valitsemaan kestävä kehityksen mukaisesti.
	Opin yhdessä työskentelyn taitoja ja vertaisoppimista. Opini sietämään pettymyksiä.	Kokeilen erilaisia ilmaisutapoja, harjoittelen toisen asemaan asettumista ja tarkastelemaan asioita eri näkökulmista.	Harjoittelen liikenneturvallisuutta ja vaaratilanteissa toimimista.	Harjoittelen keskustelemaan teksteistä ja työstämään niitä muiden kanssa.	Osaan toimia vastuullisesti ja turvallisesti.		Minulle syntyy omakohtainen luontosuhde.
	Opin oppimisessa tarvittavia taitoja ja oppimistyylejä sekä harjoittelen ohjastusti niiden vahvistamista kaikissa aineissa.*)	Tutustun kansainväliseen yhteistyöhön ja rohkaistan ilmaistamaan itseäni vieras kielellä.	Harjoittelen vastuun ottamista oppimisympäristöstäni. Olen mukana laatimassa yhteisiä pelisääntöjä.	Nautin minua kiinnostavista teksteistä.	Opin käyttämään erilaisia laitteita, ohjelmistoja ja palveluja. Kehityn näppäintaidoissa ja opin tuottamaan mediaa. Ymmärrän ohjelmoinnin käyttölogiikan.		Opettelen suojelemaan ympäristöä.
	Opin kokiä, havainnoiden, kysyen, liikkuun, pelata ja leikkien.	Harjoittelen neuvottelemista, jakamista ja kompromissien tekemistä sekä reilua peliä.	Harjoittelen rahankäyttöä.	Harjoittelen lukemaan ja kirjoittamaan erilaisia tekstejä käsin ja koneella.	Tutustun omaan ja/tai kodin ja/tai koulun mobiililaitteeseen ja kokeilen niiden käyttämistä opiskelussa.	Minulla on yritysajattelu oppimiseen.	Minä ryhmän ja luokan jäsenenä
	Harjoittelen ikäni sopivaa ongelmanratkaisua ja tutkin asioita.	Tutustun läheiseen kulttuuriympäristöön ja pohdin, miten voin vaikuttaa siihen.	Harjoittelen tunnetaitoja.	Harjoittelen tulkitsemaan kuvia.	Tutustun ja harjoittelen vuorovaikutusta ja verkostoitumista turvallisessa suljetussa verkkoympäristössä.	Huomioin muut ja toimin reiluna kaverina	Opettelen päättämään omista asioistani.
Alakoulu (1-2): Koululaiseksi kasvaminen	Harjoittelen oman työni suunnittelua, tavoitteideni asettamista ja oman työskentelyni arviointia.	Harjoittelen itselleni tärkeiden asioiden ilmaisemista monipuolisilla tavoilla.	Harjoittelen itsestä huolehtimista ja itsenäistä toimimista sekä ajan ja paikan käsitteitä.	Tutustun monipuolisesti fiktion ja faktatekstiin kuuntelemalla, lukemalla, katselemalla ja keskustelemalla.	Harjoittelen ja tutustun erilaisiin tiedonhankintatapoihin.	Harjoittelen ryhmätöitä.	Harjoittelen muiden kanssa yhdessä toimimista.
	Opin keskustelemaan yhdessä ja säätelämään itseäni.	Tutustun kulttuuriperintöön sekä taiteeseen ja muuhun kulttuuritarjontaan.	Harjoittelen itsenäistä ja turvallista liikkumista lähiympäristössäni. Harjoittelen vaaratilanteissa toimimista ja avun hakemista.	Opettelen löytämään minua kiinnostavia tekstejä.	Harjoittelen ja pohdin vastuullista ja turvallista toimintaa.		Luonnon kunnioittaminen ohjaa toimintaani.
	Opin hyödyntämään muistiani ja mielikuvitustani. Opini tuntemaan oppimisen iloa ja tunnistamaan omia tunteitani.	Tutustun kansainvälisyyteen.	Harjoittelen hyviä tapoja.	Harjoittelen etsimään tietoa erilaisista lähteistä.	Harjoittelen leikinomaisesti käyttämään erilaisia laitteita, ohjelmistoja ja näppäintaitoja sekä ohjelmoimaan.		Harjoittelen luonnossa liikkumista.